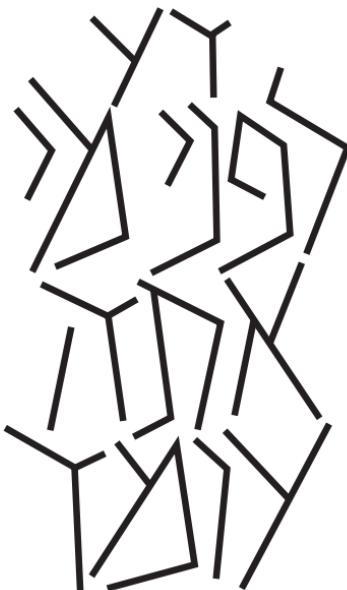

סידור תפילה קורן • נוסח אשכנא
מהדורות פומרנץ

סידור תפילה קורן

מהדורות פומרנץ

מוגה ומבואר בידי
הרב דוד פוקס

•

הוצאת קוזין ירושלים

לעילוי נשמת

אבותינו

אנשי אמת, תפילה וספר

ישכר דוב בן שמואל נתע למשפחה רמר"ז ז"

שלום בן יעקב למשפחה פומרנץ ז"

הוטי וג'י פומרנץ

סידור תפילה קורן, מהדורות פורמן
מהדורה ראשונה © תשע"ט (2019)
הוצאה קורן ירושלים
ת"ד 4044 ירושלים בע"מ,
9104001
www.korenpub.com

© כל הזכויות שמורות על גוף תנך קורן, 1962. הוצאה קורן ירושלים בע"מ, 2019.
© כל הזכויות שמורות על גוף סידור קורן, 1981. הוצאה קורן ירושלים בע"מ, 2019.

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט בכל דרך או בכל אמצעי אלקטרוני, אופטי, מכני או אחר כל חלק שהוא מן החומר שבספר זה. שימוש מסחרי מכל סוג שהוא בחומר הכלול בספר וה אסור בהחלה אלא ברשות מפורשת בכתב מהמויל.

אשכנז, מהדורות כיס, בירכה קשה, מס' ת"ב: 0-39-7760-965-978

Printed in PRC

צרכיון

תוכן

קידוש ומנורת ליל שבת	181	מבוא למהדרה הראשונה	ט
שחרית לשבת וליום טוב	193	הקדמה	יא
פסוקי דזמרה	195	דברי פתיחה	יב
נסמלה	211	מדרייך למתפלל	יד
ברכו	216	ימי חול	੧
קריאת שמע	222	השכמת הבוקר	੩
עמידה לשבת	227	עתיפת טלית	੭
סדר קראתת התורה	236	הנחת תפילה	੮
תפילה לשולם מדינת ישראל	246	הכנה לתפילה	੧੧
ברכת החודש	248	ברכות השחר	੧੪
מוסך לשבת	252	קדיש דרבנן	੨੯
קידוש ומנורת ליום שבת	273	קדיש יתום	੩੨
מנחה לשבת וליום טוב	281	פסוקי דזמרה	੩੩
ברכי נפשי	298	ברכו	੪੫
פרק אבות	302	קריאת שמע	੫੦
סעודת שלישית של שבת	321	עמידה	੫੫
ערבית למוציאי שבת	324	וודי	੬੬
קידוש לבנה	349	אביינו מלכנו	੬੭
סדר הבדלה בבית	354	סדר תחנון	੭੦
חגים ומועדים	357	סדר קראתת התורה	੭੬
סדר נטילת הלב	359	שיר של יום	੮੮
סדר הלל	360	אמירות לאחר התפילה	੯੬
מוסך לראש חודש	365	מנחה לחול	੧੦੦
בעיר חמן	373	ערבית לחול	੧੧੯
יעורוב תבשילין	373	סדר ספירות העומר	੧੩੮
קידוש לליל יום טוב	374	קריאת שמע על המיטה	੧੪੪
תפילה כשבננסן לתוכה	376	שבת	149
אושפיזין	377	יעורובין	150
קידוש ואורה ליום טוב	378	הדלקת נרות	151
עמידה לשחרית,		קבלה שבת	153
מנחה וערבית של יום טוב	379	ערבית לשבת ויום טוב	163

סדר חנוכת הבית	519	הווענות	416
תפילה הדורך	520	התרת מדרים לערב וראש השנה	438
מעגל החיים	521	קידוש לליל ראש השנה	440
סדר ברית מילה	523	קידושא רבה לראש השנה	441
סדר פדיון הבן	529	סדר תשליק	442
סדר תפילה לויולדת	531	סדר כפרות	443
סדר ובד הבט	532	VIDOI למנה בערב יום הכיפורים	444
שבע ברכות	536	חנוכה	449
VIDOI שכיב מרע	537	פורים	451
לוויית המת	538	שחרית ליום הזיכרון	453
תפילה בבית האבל	542	יום העצמאות	455
אוכרה	543	יום חירות ירושלים	460
קריאת התורה	547	סליחות	461
למי שני וחמשי ומנוחה של שבת	549	רכות	501
לראש חודש, לתעניות ציבור,		ברכת המזון	503
לחנוכה ולפורים	587	ברכות המצויות	514
לשלוש רגלים	597	ברכות הנחנן, הראייה והשמיעה	515
טבלת של הפסיקות			
המותרות בתפילה	629		
על סימון הקמצים, השוואים			
וההטעמה בסידור	631		

מבוא למהדורה הראשונה

עורי עם ה'...

"זהה יראתם אותו מיעוט אנשים מלמדיה" (ישועה כט, יג) – קובל הנביא על הכהן והשגרה, המתביעים חותם על חי האדם, עד כי גם בבאו לעמוד בתפילה לפני הקב"ה הוא בבחינת "בפי ובשפטיו כבודני, ולבו רחך ממנני" (ישועה, שם). וזה מה שהזהירו חכמינו זל' מפניו, באמרם: "יכשאתה מתפלל, אל תעש תפילה קבע, אלא רחמים ותחנונים לפניו המקום" (אבות ב, יח); ופירשו המפרשים: "אדם שיש עליי חובה דבר קבוע, ואומר: אימתי אפרק מעליי חוב זה" (ר"ע מברטנורא, שם). כי אכן זה ריכם של דברים הנעים יום יום: משגענו לשגרה ולהרגל, הרי הם מאבדים מתוכנם המקורי, השגרה וכונת הלב אין חוליות בד בבד.

התפילה שבפניו, הכתובה בסידור – אותן מילים, אותן פסוקים שאנו חוזרים עליהם יום יום, ופעמים אחותות ביום – נהافت מפני להרגל ולמלמול שגרתי, "כצפוץ הזיר", והוא חסרה את הכוונה שבלב ואת ההרגשה החיה "לפni מי אתה עמד".

עובדת מצערת – וטעבית – זו הייתה הדחף לטוחה ולהגיש לציבור המתפללים כל' שיש בו כדי למשוך ולקשרו את המתפלל לא אל מילות התפילה בלבד, אלא גם אל תוכנה ועל הכוונה שהיא תהיה לנכח עיניהם של רוחתינו, שטבעו לנו מטבע של התפילה, ושל חכמי הדורות, שקבעו את נסחאות התפילה. לשם כך שמננו לפניינו את הייד להביא את דברי התפילה לא לבוש של חולין, היינו בצוora של ספר גיגל, אלא לבוש קודש, שאף הצורה הגשמית שלו תוכל לשמש כמקור השרואה של גושות כבוד, קדשה ויראה.

שם כך טבענו תבנית מקורית של האות הנדרסת וצורה מיוחדת להגשת מילות התפילה בהתאם לתוכנן, שורה שורה, ועמוד עמוד. ובשל כך تكون התפילה נתן לפניו המתפלל מבחינה חזותית באופן המונע אותו מן השגרה ומן החפה, וגורם ומסיע לו שיתן דעתו ולבו על הכתוב ועל היוצא מן הפה.

אחד הליקויים המכאיבים הפוגמים ביופיה ובפופותה של התפילה הוא הרישול בהגיית תיבותיה. הטעלות מדקודון ודיוון, ולול – או חוסר ידיעה – בכלל הדגשת והרפפה, השוא הנע והושא הנח, ועוד צויצא באלו, שחכמינו, בעלי המסורת וחכמי הלשון ופוסקי ההלכה, כל כך הקפידו עליהם והיזרו בהם, ובחלקים מסוימים של התפילה (כגון בקריאת שמע וברכת כהנים) ראו בהם עניין של חובה ממש.

כדי לאפשר למתפלל ולהקל עליו בפרטים אלו – שלא יצטרך להתאמץ ולהרהר בתפילהו, מה טיבו של הדגש או השואא או הקמץ (אם "קמץ גדול" אם "קמץ קטן") – עשית בהוצאה של הסידור זהה [חוון מפרק המקרא, שצולמו מתוך התנ"ך שהוזעטנו] הבחנה בוצרותם של שני השוואים (שווא נג עבה, "שםן" יותר, והוא סימן למתפלל שעלייו לבטאו כתנותט סגול חטופה; שווא נח דק ועיר, והוא סימן לאפס תנועה) וכן בזרותם של שני הקמצים ("הקמץ הקטן" רגלו ארוכה).

ההידור בהגיון הברורה של התיבות הוא מהידיורי התפילה, ורמז מצאו חכמים לכך בלשון הכתוב "צ'זר תעשה לתבה" – שתהא מעזהה ומארה. וראוי לנו שיהा דברונו לפני המקום ברוך הוא צח ובורר ונאה.

בסידור זה "נוסח אשכנז" הבנוו את התפילה בנוסח שיסודו בראשוני חכמי אשכנז, ובתקונים שנתקבלו בארץ-ישראל ע"י תלמידיו של הגרא"א מווילנא, וכפי

שהוא מקבל ונוהג בבתי הכנסת האשכנזים בארץ-ישראל.

לסיעו למתפלל לבודן יפה אל תוכן התפילה ולהביע כראוי את מילות התפילה –

וזו הייתה מגמתנו: כבוד שמים, כפי שתמכנו לו לרבותינו מסדרי התפילה.

ההוצאה למעשה של כל הנזכר לא הייתה אפשרית בלי עורתו והדרכתו של ידיד' ר' מאיר מדן היי', אשר טרח למטרה זו בידיעותיו המרובות ובבדייקת נוסחאות,

כדי שייהא סידור תפילה וזה מושלם עד כמה שהוא מגעט.

אסיר תודה אני גם למגינים המעלולים שמואל וקסלר ואברהם פרנקל, שהתגבשו על העבودה הקשה הזאת, וכן לאסתר באה, אשר עשתה בחכמת לב את העימוד הקשה של סידור תפילה זה.

ויהיنعم ה' אלהינו עליינו, ומעשה ידיינו כוננה עליינו ומעשה ידיינו כוננהו.

אליהו קוזין

ימי חול

- השבמת הבוקר 3
- שחרית 14
- מנחה 100
- ערבית 119
- ספרות העומר 138
- קריאה שמע על המיטה 144

שחרית

"ה' בָּקָר תִשְׁמַע קֹלִי, בָּקָר אֲעֵרֶךְ לֹן וְאַצְפָּה" (תהלים ה, ד).

השכמת הבוקר

"יתגבר כארו לעמוד בבוקר לעבודת בוראו" (שו"ע א, א).

מיד כשמתעורר אדם משנתו, עודטרם נטול את ידיו,
כשעדין אותו יכול לברך או לומר פסוקים, אומר:

**מָזָה / נְשִׁים אָוּרֹת: מָזָה / אַנְּיָה לְפָנֶיךָ מֶלֶךְ חַי וְקִים
שְׁחִזּוֹת בְּנִשְׁמָתִי בְּחַמְלָה
רַבָּה אָמִונָתִךְ.**

אחריו שטול את ידיו, מברכ:

**בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
אֲשֶׁר קָדְשָׂנוּ בְמַצְוֹתָיו וַעֲצָנוּ עַל נְטוּלָתָ יָדִים.**

**בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
אֲשֶׁר יִצְרָא אֶת הָאָדָם בְּחַכְמָה
וּבָרָא בּוֹ נְקָבִים נְקָבִים, חַלְוִילִים חַלְוִילִים.**

**גָּלוּי וַיַּדְעַ לִפְנֵי כְּסֵא כְּבוֹדךְ
שָׁאָם יִפְתַּח אֶחָד מֵהֶם אוֹ יִסְתַּחַם אֶחָד מֵהֶם
אוֹ אֲפִשָּׁר לְהַתְּקִים וְלַעֲמֹד לְפָנֶיךָ.**

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, רֹפֵא כָּל בָּשָׂר וּמְפִלִּיאָ לְעָשׂוֹת.

הגמרה בברכות ס ע"ב מכוורת ברכה זו שזכה לאומרה מיד כשותעה. הגאנונים תיקנו לאומרה אחרי ברכת א"ש יציר, כיון שהיא פורתת בברוך אתה ה' (ובנטורנאי גאון).

אלְהִי

נְשָׂמָה שְׁפַתְתָּ בֵּין טֹהָרָה וְחַטָּאתָ.

אַתָּה בְּרוּאָתָה, אַתָּה יְצָרָתָה, אַתָּה נְפַחֲתָה בֵּין

וְאַתָּה מִשְׁמָרָה בְּקָרְבֵּי

וְאַתָּה עַתִּיד לְטַלֵּה מִמְּפֻעָה

וְלְהַזְיוּרָה בֵּין לְעַתִּיד לְבוֹא.

כָּל יְמֵן שְׁהַנְשָׂמָה בְּקָרְבֵּי, מָזְדָה/נְשִׁים אָוֹרֶות: מָזְדָה/אַנְיָלְפָנִיךְ

יְהוָה אֱלֹהִי וְאֱלֹהִי אֲבוֹתִי

רְבָזָן כָּל הַמְעָשִׂים, אֲדוֹן כָּל הַנְשָׁמוֹת.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַמְחַזֵּיר נְשָׂמוֹת לְפָגָרים מִתִּים.

לבישת ציצית

לפני שלובש טלית קטן, מברך על מצות ציצית.

ואם תקופה יתעטף בטלית, לא יברך.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם

אֲשֶׁר קִדְשָׁנוּ בְּמִצּוֹתָיו

וְעַזְנוּ עַל מִצּוֹת צִיצִית.

אחרי שלבש, אומר:

יְהִי רָצֵן מִלְפָנֵינוּ, יְהוָה אֱלֹהִי וְאֱלֹהִי אֲבוֹתִי

שְׁתַהְאָחָשָׁבוֹת מִצּוֹת צִיצִית לִפְנֵינוּ

בָּאַלְוָה קִימָתָיה בְּכָל פְּרָטָיה וּדְקִוָּקָיה וּכְנוּתָיה

וּתְרִיגָּג מִצּוֹת הַתְּלִוּיוֹת בָּהּ

אָמֵן סָלה.

ברכות התורה

"ברכת התורה צריך להזכיר בה מאור" (שו"ע מו, א).

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 אֲשֶׁר קִדְשָׁנוּ בְמִצְוֹתָיו
 וַצְנָנוּ לְעָסָק בְדִבְרֵי תֹרַה.
 וְהַעֲרָב נָא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת דִבְרֵי תֹרַתְךָ
 בְפִנְךָ וּבְפִי עַמְךָ בֵית יִשְׂרָאֵל
 וְנִהְיֶה אַنְחָנוּ וַצְאָצָאָנוּ (וַצְאָצָאֵי צְאָצָאָנוּ)
 וַצְאָצָאֵי עַמְךָ בֵית יִשְׂרָאֵל
 כָלָנוּ יוֹדֵעַ שָׁמָךְ וּלְומָדִי תֹרַתְךָ לְשָׁמָה.
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
הַמְלֵמֶד תֹרַה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 אֲשֶׁר בָּחָר בְנֵנוּ מִכָּל הָעָםִים וַנֵּתֶן לָנוּ אֶת תֹרַתוֹ.
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
נוֹתֵן הַתּוֹרָה.

במודבו

יָבֹרְכֵךְ יְהוָה וַיִּשְׁמַרְךָ:
יָאֵר יְהוָה פְנֵיו אֲלֵיכָךְ וַיִּתְגַּנֵּךְ:
יָשָׁא יְהוָה פְנֵיו אֲלֵיכָךְ וַיִּשְׁמַע לְךָ שְׁלוֹום:

משנה פאה א,א
**אליו דברים שאין להם שער
 הפהה והហבוריים והראין
 גומילות חסדים
 ותלמוד תורה.**

שבת כט:
**אליו דברים שאדם יוכל פרותיהם בעולם הזה
 והקרן קימת לו לעולם הבא
 ונאלו הן**

**כבוד אב ואם
 גומילות חסדים
 והשכמת בית המדרש שחרית וערבית
 והכנסת אורחים
 ובקרו חולים
 והכנסת כליה
 ולויות המת
 ועיזון תפלה
 והבאת שלום בין אדם לחברו
 ותלמוד תורה בוגר כלם.**

�טיפת טלית

לפני עטיפה בטלית גודל נהגים לומר:

בְּרָכִי נֶפֶשִׁי אֲתִידָהוֹ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ גָּדוֹלָה מְאֹד, הָזֶה וְהַדָּר לְבִשְׁתָה: תהלים קד

עַטְתָּה-אָזֶר כְּשַׁלְמָה, נוֹטָה שָׁמִים פִּירִיעָה:

יש אמרות:

ל'שם יחוּד קָדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא ושבינתה בדחילו ורוחימו, ליחיד שם יה' בואה ביחסורא שלים בשם כל ישראל.

הריני מטעוף באציזת. בין תטעוף נשמתי ורמ"ח אברוי ושס"ה גידי באור האציזת העולה תרין"ג. וכשהם שאני מתחבשה בטלית בעולם זהה, כך אופכה לחילוקא דרבנן ולטלית נאה לעולם הבא בגין עוזן. ועל ידי מצות ציאת תפעל נפשי רוחני נשמתי ותפלתי מן החיצונים. דברים לב והטלית תפרוש בונפה עליהם ותצלם, במנזר יעיר קנו על גוזלי ירחה: ותיהא חשובה מצות ציאת לפני הקדוש ברוך הוא, באלו קימתייה בכל פרטיה ודקדוקיה ובונותיה ותרין"ג מצות הפלויות בה, אמן סלה.

עומד וمبرך:

**בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
אֲשֶׁר קָדְשָׁנוּ בָמְצֹוֹתָיו וַעֲזָנוּ לְהַתְעַטֵּר בָאציזת.**

נהגים להתעטף בטלית אחר הברכה.

מתעטף ואומר (סידור השלה):

תהלים לו

**מַה-יָּקֵר חַסְדְךָ אֱלֹהִים, וּבְנֵי אָדָם בְּצִלְבָּנָפִיךְ יְחִסְיוֹן:
יְרוּזָן מִדְשָׁן בִּיתְךָ, וְנַחַל עַדְשָׁנָךְ תְּשָׁקָם:
בִּירַעַמְךָ מִקּוֹר חַיִים, בָּאוֹרָךָ גְּרָאָה-אָזֶר:
מִשְׁךָ חַסְדְךָ לִיְדְךָ, וְצַדְקָתְךָ לִיְשְׁרִידְךָ:**

הנחת תפילהן

לפני הנחת תפילה יש אומר:

לשם יהוד קדשא בריך הוא ושבינתא בדחילו ורחימיו, ליחד שם י"ה בויה ביהורא שלים בשם כל ישראל.

הנני מכוון בהנחת תפילהן לךם מצות בוראי, שצונו להניח תפליין, בכתוב בתורה: דבריסו ויקשרתם לאות על-ידך, והיו לטפתות בין עיניך: והן ארבע פרשיות אלוה, שמע, והיה אם שמע, קדרש לוי, והיה כי יבאנ, שיש בהם יחווד ואחרותו יתברך שמו בעולם, ותשוננו נסים ונפלאות שעשה עמנו בהוציאו אותנו ממצרים, ואשר לו הכה והמשמלה בעליונות ובתחזותים לשושות בהם בראנו. צענו להניח על היד לזכרון וזוע התגנויות, ושיהיא נגיד הלב, לשעיבר באה תאות ומוחבות לבני לעבודתו יתברך שמו. ועל הראש נגיד המות, שה נשמה שבמחי עט שאור חושי וכחותי בלם ייה משבירדים לעבודתו יתברך שמו. ומשפע מצות תפליין יתמשך עלי להיות לי חיים ארכויים ושפע קדרש ומוחבות קדושים בלי הרהור חטא עזון בלב, ושלא יפתחנו ולא יתגירה בנו יציר הרע, ויפיחנו לעבד את יהוה באשר עם לבבנו.

ויה רצון מלפניך, יהוה אלְהֵינוּ וָאֱלֹהֵי אֲבוֹתינוּ, שתהא חסובה מצות הנחת תפליין לפיע הדודש ברוך הוא, באלו קימתיה בכל פרטיה ודקוקיה וכונתיה ותירג' מצות התקליהות בה, אמן סלה.

עומדת, מניה תפליין של יד על השיר העlian של הרגע
השמאלית (איטר מניחן על ורעו הימנית) וمبرך:

**ברוך אתה יהוה אלְהֵינוּ מלך העולם
אשר קדשנו במצוותיו וצינו להניח תפליין.**

מהדק את הרצעה, כורך אותה שבע פעמים סיבב וווע,omid מניה תפליין של ראש.

מקום תפליין של ראש הוא מעל עיקרי השערות שבמרכו המצח.

מניח וمبرך:

**ברוך אתה יהוה אלְהֵינוּ מלך העולם
אשר קדשנו במצוותיו וצינו על מצות תפליין.**

מהדק את הרצעה ואומר:

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.

יש אמורים. ומחייבתך אל עליון תאצל עלי, וمبינתך תביני, ובחסוך תגדיל
עלוי, ובגבורתך תכmitt אובי וקמי. ושמן הטוב途יך על שבעה
קמי המנורה, להשפיע טובך לבריותך. פותח את־ידך ומשביע
תהילים כמה לכל־חן רצון:

כורך ברכעה שליך שלוש בריכות סביב האצעית ואומר:
הושעך
וְאַרְשָׁתִיךְ לֵי לְעוֹלָם
וְאַרְשָׁתִיךְ לֵי בָּצָדָק וּבְמִשְׁפָט וּבְחֶסֶד וּבְרָחֲמִים:
וְאַרְשָׁתִיךְ לֵי בָּאֱמוֹנָה, וִידֻעָת אֶת־יְהוָה:

לאחר הנחת התפילין נהגים לומר שני שיטים פרשנות אלה, שנטברת בהן מצוות הנחת תפילה
ויבדר יהוה אל־משה לאמר: קדש־לי כל־בכור, פטר כל־דחם שמות ג
בבני ישראל, באדם ובבבמה, לי הוא: ויאמר משה אל־העם,
זכור את־היום הזה, אשר יצאתם ממצרים מבית עבדים, כי
בחזק יד הוציא יהוה אתכם מזה, ולא יאכל חמץ: היום אתם
יצאים, בחודש האביב: והיה כי־יבאך יהוה אל־ארץ הבנעני
ויחתני והאמרי והחווי והיבוסי, אשר נשבע לאבותיך לחתת לך,
ארץ זבת חלב ודבש, ועבדת את־העבודה הזאת בחודש הזה:
שבעת ימים תאכל מצות, וביום השביעי חgL ליהוה: מצות יאכל
את שבעת הימים, ולא־יראה לך חמץ ולא־יראה לך שאר,
כל־אבלך: והגדת לבנך ביום ההוא לאמר, בעבור זה עשה
יהוה לי בצאתך ממצרים: והיה לך לאות על־ידך ולזיכרzon בין
עיניך, למען תהיה תורת יהוה בפיקך, כי ביד חזקה הוציאך יהוה
מצרים: ושמרת את־החקה הזאת לモעדך, מימים ימימה:
והיה כי־יבאך יהוה אל־ארץ הבנעני כאשר נשבע לך לאבותיך,
ונתנה לך: והעברת כל־פטר־דחם ליהוה, וכל־פטר שגד

בְּהַמָּה אֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ הַזְּכָרִים, לֵיהוֹה: וְכָל־פֶּטֶר חָמָר תִּפְדַּה
בְּשָׂה, וְאַסְדָּלָא תִּפְדַּה וְעַרְפָּתוֹ, וְכָל בְּכֹור אָדָם בְּבִנְךָ תִּפְדַּה:
וְהִיא כִּי־יִשְׁאָלָךְ בְּנָךְ מַחְרָה, לְאמֹר מַה־זֹּאת, וְאָמָרָת אַלְיוֹן,
בְּחַזְקָךְ יְדֵ הַזְּצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרָיִם מִבֵּית עֲבָדִים: וַיְהִי בִּיהְקָשָׁה
פְּרֻעָה לְשִׁלְחוּנוּ, וַיִּהְרָגֵג יְהוָה כָּל־בְּכֹור בָּאָרֶץ מִצְרָיִם, מִבְכֹר
אָדָם וְעַד־בְּכֹור בְּהַמָּה, עַל־בָּן אָנָי זֹבֵחַ לֵיהוֹה כָּל־פֶּטֶר רְחָם
הַזְּכָרִים, וְכָל־בְּכֹור בְּנֵי אֲפָדָה: וְהִיא לְאוֹת עַל־יְדָכָה וְלַטּוֹפֵת
בֵּין עֵינֶיךָ, כִּי בְּחַזְקָךְ יְדֵ הַזְּצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרָיִם:

הינה לחתפיה

"יבנס שיעור שני פרחים ואחר כך יתפלל" (שו"ע ז, כ).
כאשר נבns לבית הכנסת אומר:

מה-טבו

אהליך יעקב, משכנתיך ישראל;
וְאַנִּי בְּרֵב חֲסֹדֶךָ אָבוֹא בֵּיתֶךָ
אֲשֶׁתְּחֻווָּה אֱלֹהִים כָּל-קָדוֹשׁ
בִּירָאתֶךָ:
יְהוָה אֲהַבְתִּי מְעוֹן בֵּיתֶךָ
וּמְקוֹם מִשְׁפָּן בְּבוֹדֶךָ:

וְאַנִּי אֲשֶׁתְּחֻווָּה
וְאַכְרֹעה
אָבָרְכָה לְפָנֵי יְהוָה עָשֵׂי.

וְאַנִּי תִּפְלַתְיְלֵךְ יְהוָה
עַת רְצֹן
אֱלֹהִים בְּרֵב-חֲסֹדֶךָ
עַנְנִי בְּאֶמֶת יְשַׁעַנְךָ:

במדבר כד

תהלים ה

תהלים ט

תהלים סט

"לְהַגֵּד בִּבְקָר חֶסֶד וְאִמְנוּתָן בְּלִילּוֹת" (תהלים צב, ג).

פיוט עתיק זה מייחס ל'שלמה אבן גבירול' (ויש המקדים את מנו לתקופת הגאנונים).
רבים נהגים לאומרו פעמיים ביום: לפני תפילה שחירות ובקראת שמע שעל המיטה.

אדון עולם

אשר מלך בטרם כל יציר נברא.

לעת נעשה בחפותו כל איזי מלך שמו נקרא.

ואחרי ככליות הכל לבדו ימלך נורא.

vhוא היה והוא היה והוא היה בתפארה.

vhוא אחד אין שני להמשל לו להחכירה.

בל ראיית בל תכליות ולוז העז והמשרה.

vhוא אלוי ויחי גואלי וצור חביבי בעת צרה.

vhוא נשי ומנוס לי מנת כסיך ביום אקרא.

בידו אפקיד רוחי בעת אישן ואעיריה.

עם רוחי גויתך יהוה לי ולא אירא.

אָגָדֶל מִוּסֶד עַל שְׁלֹשָׁה עֲשָׂר עֵיקָרִי הַאֲמָנוֹת שֶׁבְּנָה הַרְמָבִים.

יגָדֶל

אֱלֹהִים חַי וִישְׁתַּבְּתָה, נִמְצָא וְאֵין עַת אֶל מִצְיאוֹתָו.
 אֶחָד וְאֵין יְחִיד בִּיחּוֹדוֹ, נִعְלָם וְגַם אֵין סֻזְּף לְאַחֲדוֹתָו.
 אֵין לוֹ דִמּוֹת הַגּוֹף וְאֵינוֹ גּוֹף, לֹא נִעְרָךְ אֶלְיוֹ קְדוּשָׁתוֹ.
 קְדוּמָן לְכָל דָבָר אֲשֶׁר נִבְרָא, רְאֵשׁוֹן וְאֵין רְאֵשִׁית לְרִאשְׁתוֹ.
 הַנוּ אֲדוֹן עוֹלָם, וְכָל נִצְּרוֹ יוֹרָה גְּדוּלָתוֹ וּמִלְכָותָו.
 שְׁפָעַ נְבוֹאָתָו נִתְנוֹ אֶל־אָנָשִׁי סִגְלָתוֹ וּתְפָאָרוֹתָו.
 לֹא קָם בִּיְשָׁרָאֵל בְּמִשְׁהָ עַזְּנָבִיא וּמִבֵּית אֶת תִּמְנָנוֹתָו.
 תּוֹרַת אֱמָת נִתְן לְעַמּוֹ אֶל עַל יָד נִבְיאוֹ נִאמְן בֵּיתָו.
 לֹא יְתַלֵּיף הָאֵל וְלֹא יִמְיר דָתָו לְעוֹלָמִים לִזְוָלָתוֹ.
 צַפָּה וּיְזַע סְתָרֵינוּ, מִבֵּית לְסֻזְף דָבָר בְּקְדוּמָתוֹ.
 גּוֹמֵל לְאִישׁ חֶסֶד בְּמִפְעָלוֹ, נוֹתֵן לְרִשְׁעָרָע בְּרִשְׁעָתוֹ.
 יְשַׁלֵּחַ לְקַצְּבָנָה יְמִינָנוּ לְפִדּוֹת מַחְבֵּי קָז יְשִׁוָּעָתָו.
 מִתִּים יְחִיה אֶל בָּרוּב חֶסְדוֹ, בָּרוּךְ עָדִי עַד שֵׁם תִּהְלָתוֹ.

ברכות השחר

ברכות השחר נתקנו כדי שהאדם יאמן במקביל למעשי הראשונים
כשמתעורר בוקר (ברכות ס' ע"ב). אך כבר ביום הראשון נהגו שהציבור
כלו אומר יחד בבית הכנסת (פתיחה לסתורו הרבה גאון).

בבתי הכנסת רבים שליח הצבור מתחילה כאן, ומש מקומות שונים שליח הצבור
מתחילה בבריטניה דרבי ישמעאל (עמ' 28) או במומר שלפני פסוקי דומה (עמ' 31).

ברוך אתה יהוה אלְהֵינוּ מלָך הָעוֹלָם

אשר נתן לשכוי בינה
להבחין בין יום ובין לילה.

ברוך אתה יהוה אלְהֵינוּ מלָך הָעוֹלָם
שלא עשנִי גוֹי.

ברוך אתה יהוה אלְהֵינוּ מלָך הָעוֹלָם
שלא עשנִי עבד.

ברוך אתה יהוה אלְהֵינוּ מלָך הָעוֹלָם
גברים: שלא עשנִי אשה. / נשים: שלא עשנִי בראצנו.

ברוך אתה יהוה אלְהֵינוּ מלָך הָעוֹלָם
פוקח עיריות.

ברוך אתה יהוה אלְהֵינוּ מלָך הָעוֹלָם
מלביש ערמים.

ברוך אתה יהוה אלְהֵינוּ מלָך הָעוֹלָם
מתיר אסורים.

ברוך אתה יהוה אלְהֵינוּ מלָך הָעוֹלָם
זקף בפופים.

ברוך אתה יהוה אלְהֵינוּ מלָך הָעוֹלָם
רוּקע הארץ על המים.

ברוך אתה יהוה אלְהֵינוּ מלך העולם
שעשה לי כל צרכי.

ברוך אתה יהוה אלְהֵינוּ מלך העולם
המפני מצעריך גבר.

ברוך אתה יהוה אלְהֵינוּ מלך העולם
אוור ישראלי בגבורה.

ברוך אתה יהוה אלְהֵינוּ מלך העולם
עוטר ישראלי בתפארה.

ברוך אתה יהוה אלְהֵינוּ מלך העולם
הנוצץ ליעף כת.

ברוך אתה יהוה אלְהֵינוּ מלך העולם, המעביר שנה מעין
ויתנומה מעפוף. ויהי רצון מלפניך יהוה אלְהֵינוּ ואלְהֵינוּ
אבوتינו, שתרגילנו בתורתך, ודבקנו במצותיך, ואל תביאנו
לא לידי חטא, ולא לידי עבירה ועון, ולא לידי נסazon ולא
ליידי בזין, ואל תשלט בנו יציר הארץ, והרחיקנו מאדם רע
ומחבר רע, ודבקנו ביציר הטוב ובמעשים טובים, וכן את יצרנו
להשתעבד לך, ותגנו היום ובכל יום לחן ולחשד ולרחמים,
ביעיניך, וביעיניך כל רוזאינו, ותגמלנו חסדים טובים. ברוך אתה
יהוה, גומל חסדים טובים לעמו ישראל.

יה רצון מלפניך יהוה אלְהֵינוּ ואלְהֵינוּ אבותינו, שתzielן היום ובכל יום ברכות:
מעין פנים ומעונות פנים, מאדם רע, ומחבר רע, ומשכן רע, ומפשיע רע,
ומשיטן המשיחית, מדין קשה, ומבעל דין קשה בין שהוא בן ברית ובין
שאינו בן ברית.

פרשת העקודה

עקדת יצחק הייתה הניסיון העיקרי שעמדו בו אבותינו.

רבים נהגים לקרוא בכל בוקר את פרשת העקודה כדי לזכור את מסירות הנפש של האבות ולהזכיר את כותם.

לפניהם וואהיה נהגים לומר תחינה המבוססת על ברכת צורנות' בתפילת מוסף לראש השנה. ולדעת רב הפסקים, אין אומרים אותה בשבת וביום טוב.

**אלְהָנוּ וְאֲלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, וּכְרֻנוּ בַּכְרָוּן טֹב לִפְנֵיךְ, וּפְקָדְנוּ בַּפְּקָדֶת יְשׁוּעָה
וּרְחַמִּים מִשְׁמֵי קָדָם, וּזְכָר לְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, אֲהַבֵּת הַקָּדוֹסִים אֲבָרָהָם
יְצָחָק וַיְשָׂרָאֵל עֲבֹדִיךְ, אֲתָּה הַבָּרִית וְאֲתָּה הַחֶסֶד וְאֲתָּה הַשּׁוּבָעָת
לְאָבָרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמִּזְרָחָה, וְאֲתָּה עֲקָודָה שְׁעַקְדָּת יְצָחָק בֶּן עַל גַּבְיוֹ
הַמּוֹבֵת, בְּפִתְחוֹ בְּתֹרוֹתָךְ:**

וַיְהִי אַחֲרֵ הַדְּבָרִים הָאֱלֹהִים, וְהַאֲלֹהִים נִשְׁהָ אֶת־אָבָרָהָם, וַיֹּאמֶר
אָלְיוֹ אֲבָרָהָם, וַיֹּאמֶר הַגָּנִי: וַיֹּאמֶר קָח־נָא אֶת־בָּנֶךָ אֶת־יְחִידָךְ
אֲשֶׁר־אֲהָבָת, אֶת־יְצָחָק, וְלֹרְדָךְ אֶל־אֶרְץ הַמִּזְרָחָה, וְהַעֲלָה
שֶׁם לְעַלְלה עַל אֶחָד הַחֲדִים אֲשֶׁר אָמַר אֲלֵיכְךָ: וַיֹּשֶׁב אֲבָרָהָם
בַּבָּקָר, וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־חָמוֹר, וַיַּקְרַב אֶת־שְׁנִי נָעָרָיו אֵתָו אֶת־יְצָחָק
בֶּן־וָוֶבֶן, וַיַּבְקַע עַצְיָה עַלְלה, וַיַּקְרַב וַיַּלְךְ אֶל־הַמְּקוֹם אֲשֶׁר־אָמַר לוֹ
הָאֲלֹהִים: בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיָּשָׁא אֲבָרָהָם אֶת־עַינָיו וַיַּרְא אֶת־
הַמְּקוֹם מִרְחָק: וַיֹּאמֶר אֲבָרָהָם אֶל־נָעָרָיו, שְׁבוּ־לָכֶם פָּה עַס־
הַחֲמֹר, וְאַנְאֵי וְהַנְּעָר נִלְכָה עַד־פָה, וְנִשְׁתַּחַווּ וְנִשְׁׁוֹבֵה אֶל־כָּלָיכֶם:
וַיַּקְרַב אֲבָרָהָם אֶת־עַצְיָה הַעַלְלה וַיִּשְׁם עַל־יְצָחָק בֶּן־וָוֶבֶן, וַיַּקְרַב בִּידָוֹ
אֶת־הָאָשׁ וְאֶת־הַמְּאַכְלָת, וַיַּלְכֵי שְׁנֵיהֶם יְחִידָוֹ: וַיֹּאמֶר יְצָחָק
אֶל־אֲבָרָהָם אָבִי, וַיֹּאמֶר אָבִי, וַיֹּאמֶר הַגָּנִי בְנִי, וַיֹּאמֶר,
הָאָשׁ וְהַעֲצִים, וְאֵיהֶה הַשָּׁה לְעַלְלה: וַיֹּאמֶר אֲבָרָהָם, אֲלֹהִים
יְרַא־הָלֹו הַשָּׁה לְעַלְלה, בְנִי, וַיַּלְכֵי שְׁנֵיהֶם יְחִידָוֹ: וַיַּבְאֵוּ אֶל־

בראשית כב

המקום אשר אמר לו האלוהים, ובן שם אברהם אָתָּה המובהך ויערך את העצים, ויעקד את יצחק בנו, ויישם אותו על-המובהך ממעל לעצים: וישלח אברהם אָתָּה ידו, ויקח את המאכלת, לשחת את בנו: ויקרא אליו מלאך יהוה מז'ה שמים, ויאמר אברהם אברהם, ויאמר הנני: ויאמר אלה תשלח ידך אל-הגער, ואל-תעש לו מאמנה, כי עתה ידעתי כי יראה אלהים אתה, ולא חשבת את הבן את ייחיך ממשי: ויאש אברהם את עיניו, וירא והנה-אליל, אחר נאחו בסבך בקרני, וילך אברהם ויקח את-האליל, ויעלהו לעלה תחת בנו: ויקרא אברהם שיס-המקום והוא יהוה יראה, אשר אמר היום בהר יהוה יראה: ויקרא מלאך יהוה אל- אברהם שנית מז'ה שמים: ויאמר, כי נשבעת נאשיהוה, כי ייען אשר עשית את-הדבר הזה, ולא חשבת את הבן את ייחיך: כי ברך אברהם, והרבה ארבה את-זרעך בכוכבי השמים, וכחול אשר על-שפת הים, וירש זרעך את שער איביו: והתברכו בדורך כל גויי הארץ, עקב אשר שמעת בקלי: וישב אברהם אל-גדריו, ויקמו וילכו יחדו אל-באר שבע, וישב אברהם בבאר שבע:

רבותו של עולם, כמו שכבש אברהם אבינו את רחמייו לעשות רצונך בלבב שלם, בן יכבשו רחמיך את בעסק מעליינו ויגלו רחמייך על מחותך. ותתנהג עטנו יהוה אל-הינו במדת החסד ובמדת הרחמים, ובטובך הגדול ישוב חרון אפֵן מעמך ומעיך ומן-ארצך ומנהלתך. וקדים לנו יהוה אל-הינו את הדבר שהבטחתנו בתורתך על ידי משה עבדך, כאמור: זכרותי אַתְּבֹרִתִי יעקוב ואך אַתְּבֹרִתִי יצחק, ואך אַתְּבֹרִתִי אברהם אָזָר, וזה הארץ אָזָר:

קבלת עול מלכות שמיים

תפילה לאומית, הפותחת בחולשת ההוו, ממשיכה בקריאת שמע
ומסימנת בתפילה לאלוה ובהכרה כלל עולמית במלכות ה' (רשות הריש).
תפילה זו נכרה כבר בитנא דבר אליהו יט, ובלגונאה נקבעה בתקופת הרדיפות,
כאשר היה אסור לקרוא קריאת שם בעצומו (ספר הפרدق, שיבולי הלקט).

לעוֹלָם יְהָא אָדָם יַרְאֵ שָׁמִים בְּסֶתֶר וּבְגָלוֹי
וּמוֹדֵה עַל הָאָמֶת, וּדוֹבֵר אָמֶת בְּלִבְבוֹ
וַיִּשְׁבַּם וַיֹּאמֶר

רְבּוֹן בְּלַעֲזָרְלָמִים
לֹא עַל־צְדָקָתֵינוּ אֲנָחָנוּ מִפְּלִילִים תְּחִנְמִינָנוּ לִפְנֵיךְ
כִּי עַל־דְּחַמֵּיךְ הָרַבִּים:

דינאלט

מָה אָנָנוּ, מָה חִיָּנוּ, מָה חָסַדָנוּ, מָה צְדָקָתֵינוּ
מָה יִשּׁוּעָתֵנוּ, מָה כְּחָנוּ, מָה גִּבּוֹרָתֵנוּ
מָה נָאָמֵר לִפְנֵיךְ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
הָלָא בְּלַעֲזָרְלָמִים פָּאוּן לִפְנֵיךְ, וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁם בְּלֹא הִי
וְחַכְמִים בְּבָלִי מִדָּע, וְנִבְזָois בְּבָלִי הַשְּׁפֵל
כִּי רַב מַעֲשֵׂיהֶם תָּהָג, וַיְמִי חִיָּהֶם הַבָּל לִפְנֵיךְ
וּמוֹתֵר הָאָדָם מִן־הַבְּהִמָּה אֵין
בִּכְלֵי הַבָּל:

אָבָל אֲנָחָנוּ עַמְּךָ בְּנֵי בְּרִיתְךָ
בְּנֵי אֲבָרָהָם אֲהָבָךְ שְׁנַשְׁבָּעָת לוּ בְּהָר הַמּוֹרִיה
וּרְעֵץ יִצְחָק יְחִידָךְ שְׁנַעַקֵּד עַל גַּבְיוֹ הַמּוֹבֵח
עֲדַת יַעֲקֹב בֶּןְךָ בְּכֹורָךָ
שְׁמַא הַבְּתָךְ שָׁאַהֲבָת אֹתוֹ, וּמְשַׁמְּחָתְךָ שְׁשִׁיחָת בּוּ
קְרָאת אֶת שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל וַיְשֻׁרוֹן.

לְפִיכָךְ אֲנַחֲנוּ חֶבְיבִים
לְהֽוֹדוֹת לְךָ וְלִשְׁבָחָךְ וְלִפְאֹרֶךְ
וְלִבְרֹךְ וְלִקְדַּשְׁךְ וְלִתְהַשְּׁבֵחָךְ וְהֽוֹדֵה לְשָׁמֶן.
אֲשֶׁרִינוּ, מֵהַ טֹּוב חָלְקָנוּ
וּמֵהַ נָּעִים גָּזְלָנוּ, וּמֵהַ יְפָה יָרַשְׁתָּנוּ.

אֲשֶׁרִינוּ, שֶׁאֲנַחֲנוּ מִשְׁבִּים וּמִעֲרִיבִים עַרְבָּה וּבְכָרָה
וְאָזְמָרִים פְּעָמִים בְּכָל יוֹם

דברי סוף

שָׁמָעַ יִשְׂרָאֵל, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, יְהוָה אֶחָד:
בְּלוּחָשׁ: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מֶלֶכְתְּךָ לְעוֹלָם וְעַד.

יש הקוראים כאן את הפרשה הראויונה בקריאת שמע (מהרשל), והמנוג הנפוץ הוא להמשיך אתה והוא עד שלא נברא העולם. אם חושש שייעבור ומוקראת שמע, קורא את כל שלוש הפרשות (עמ' 50). ואהבת את יהוה אלהיך, בכל־לבבך, ובכל־נפשך, ובכל־ מאדך: והיה הרוברים האלה, אשר אני מצוך היום, על־לבבך: ושננתם לבניך, ודרבתם בם, בשบทך בביתך ובכלתך בדרכך, ובשבטך ובקומך: וקשורתם לאות על־ידך והי לטעפת בין עיניך: וכתבתם על־מזוות ביתך ובעיריך:

אַתָּה הוּא עַד שֶׁלָּא נִבְרָא הָעוֹלָם
אַתָּה הוּא מִשְׁגָּבָרָא הָעוֹלָם.
אַתָּה הוּא בָּעוֹלָם הַזֶּה
וְאַתָּה הוּא לְעוֹלָם הַבָּא.
קָדֵשׁ אֶת שְׁמֶךָ עַל מִקְדִּשִׁי שְׁמֶךָ
וְקָדֵשׁ אֶת שְׁמֶךָ בָּעוֹלָמֶךָ
וּבִישׁוּעָתךְ תְּרוּם וְתִגְבִּיהָ קְרָנָנָה.
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַמִּקְדַּשׁ אֶת שְׁמוֹ בָּרְבִּים.

מלכים ב' יט

אתה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 בְּשָׁמִים וּבָאָרֶץ
 וּבְשְׁמֵי הַשָּׁמִים הַעֲלִיוֹנִים.
 אֶمֶת, אַתָּה הוּא רֹאשׁוֹן
 וַאֲתָה הוּא אַחֲרוֹן
 וּמִבְּלָעֵדֶךְ אֵין אֱלֹהִים.
 קָבֵץ קָוֵין מִאַרְבֵּעַ בְּנֹפּוֹת הָאָרֶץ.
 יְכִירוּ וַיַּדְעֻוּ כִּל בְּאֵי עוֹלָם
כִּי אַתָּה הוּא אֱלֹהִים לְבִדְךָ לְכָל מִמְּלֹכּוֹת הָאָרֶץ
 אתה עשית את השמים ואת הארץ:
 אתה יְמִינָם וְאַתָּה פְּלָגָם:
 ומִכָּל מַעֲשֵׂי יְדֵיכָךְ בָּעוֹזִים או בָּתְחֹזִים
 שֶׁיָּאמֶר לְךָ מָה תַּעֲשֶׂה.

צפנה ג

אָבִינוּ שְׁבָשְׁמִים
 עֲשֵׂה עַמְנוּ חֶסֶד
 בְּעֹבוֹר שְׁמֵךְ הַגָּדוֹל שְׁנִקְרָא עַלְינוּ
 וְקִים לְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
מָה שְׁפָתּוֹב:

בְּעֵת הַהִיא אָבִיא אֶתְכֶם, וּבְעֵת קָבֵץ אֶתְכֶם,
כִּי־אֶתְנָן אֶתְכֶם לִשְׁם וְלִתְהַלֵּה בְּכָל עַמִּי הָאָרֶץ,
בְּשֻׁבְּךָ אֶת־שְׁבּוּתֵיכֶם לְעֵינֵיכֶם, אָמַר יְהוָה: